

गोतमो राहूगणः। अग्निः। गायत्री

अभि त्वा गोतमा गिरा जातवेदो विचर्षणे। द्युमैरभि प्र णौनुमः ॥ १.०७८.०१

जातवेद- जातविद्य । जातानां वेदितः । विचर्षणे- विवेकिन् । गोतमाः- चिद्रश्मियुक्ता वयम् । त्वा- भवन्तम् । अभि- अभितः आभिमुख्येन वा । गिरा- मन्त्रेण । द्युमैः- मन्त्रस्य व्यङ्ग्यार्थैः । प्र- प्रकर्षेण । णौनुमः- स्तुमः । णु स्तुतौ ॥१॥

तमु त्वा गोतमो गिरा रायस्कामो दुवस्यति। द्युमैरभि प्र णौनुमः ॥ १.०७८.०२

गोतमः- चिद्रश्मियुक्तः । रायस्कामः- दानयोग्यसम्पत्कामः । तम्- तादृशम् । त्वा- भवन्तम् । गिरा- मन्त्रेण । दुवस्यति- परिचरति । दुवस उपतापे परिचरणे च ॥२॥

तमु त्वा वाजसातममङ्गिरस्वद्धवामहे। द्युमैरभि प्र णौनुमः ॥ १.०७८.०३

अङ्गिरस्वत्- अङ्गानशीलम् । वाजसातम्- सम्पदातारम् । तम् । त्वा । हवामहे- पूजयामः । आह्वयामः ॥३॥

तमु त्वा वृत्रहन्तमं यो दस्यूरवधूनुषे। द्युमैरभि प्र णौनुमः ॥ १.०७८.०४

दस्यून- स्तेनान् । अवधूनुषे- प्रच्यावयसि । तम् । त्वा । वृत्रहन्तमम्- अतिशयेनात्मावरणघातकम् । हवामहे ॥४॥

अवौचाम रहूगणा अग्नये मधुमद्वचः। द्युमैरभि प्र णौनुमः ॥ १.०७८.०५

रहूगणाः- त्यागिन इति दयानन्दः। रह त्यागे। मधुमत्- मधुरान्। वचः- मन्त्रान्। अग्नये।
अवोचाम ॥५॥

Dr. Rangraji